

Valtuustoaloite päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnista

KHALL 24.11.2025 § 306

Satu Jaatinen (Kesk.) on jättänyt 9.12.2024 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Asikkalan kunnassa pyritään pikimmiten kuntastrategian mukaisesti kehittämään vaikutusten ennakkoarviointia, joiden avulla pystytään paremmin huomiomaan päätösten taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset.

Monissa kunnissa on Jaatisen mukaan laadittu ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen, mutta Asikkalan kunnassa ei tällaista selkeää arviointiprosessia ole vakiinnutettu. Aloittaa mukaan päättäjillä tulee olla tiedossa, miten vaikutusten arviointi on toteutettu ja minkälaisiin taustaoletuksiin se perustuu. Mikä on nykyinen tilanne ja miten eri vaihtoehdot siihen vertaavat. Arvioinnin perustelut tulee aloitteen mukaan avata päättäjille kirjallisesti.

Jaatinen esittää, että yritysvaikutusten arviointimallit voitaisiin kehittää yhdessä LADECin ja Päijät-Hämeen muiden kuntien kanssa osana työllisyyden hoitoa. Tämä selkeyttäisi päätöksentekoa seutukunnallisesti ja antaisi vahvan signaalin seutumme yrittäjille siitä, että heidän työtään arvostetaan ja että päätöksenteon yritysvaikutukset otetaan aidosti huomioon.

Asikkalan kunnassa oli vuonna 2024 otettu käyttöön päätösten ennakko-vaikutusten arviointimenettely (EVA) jo ennen valtuustoaloitteen jättämistä. EVA:n tavoitteena on kehittää päätöksentekoa vaikutustietoisempaan, läpinäkyvämpään ja osallistavampaan suuntaan. Tavoite on tuoda systemaattisuutta päätöksentekoon, selkiyttää päätöksen perusteluja ja tuoda esille, tukeeko päätös asetettuja tavoitteita.

Kunnan toimielimet harkitsevat ennakoitujen vaikutusten perusteella, onko EVA:n toteuttaminen tarpeellinen käsiteltävässä asiassa. Valmistelija toteuttaa tarvittaessa EVA:n, jota toimielin käyttää päätöksenteon tukena. EVA voidaan toteuttaa samasta asiasta myös uudelleen, mikäli päätöksenteko siirtyy tai olosuhteet muuten muuttuvat merkittävästi.

Ennakkovaikutusten arviointi toteutetaan mm. seuraavia asioita koskevissa päätöksissä:

- Muutokset palvelurakenteissa
- Merkittävät muutokset palveluiden mitoituksessa ja laadussa
- Merkittävästi kustannuksia muuttavat päätökset ja hankkeet
- Merkittävät investoinnit
- Kaavoitus

Ennakkovaikutusten arviointia ei toteuteta seuraavia asioita koskevissa päätöksissä:

- Tiedoksi merkittävät asiat
- Yksilöä koskevat asiat ja viranhaltijan nimeämiset
- Oikaisuvaatimukset
- Hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskevat asiat
- Hankintapäätökset
- Toiminnan seuranta, tutkimusraportit ja vastaavat
- Vastaukset lausuntoihin, kirjeisiin ja esityksiin

Ennakkovaikutusten arviointia on toteutettu esimerkiksi kouluverkkopäätöksissä ja joukkoliikenteen kehittämistä koskevissa päätöksissä.

Asikkalan kunta käy lisäksi jatkuvaa aktiivista vuoropuhelua paikallisten yritysten ja kuntalaisten kanssa.

Valmistelija	Hallintoassistentti Veeti Varis puh. 044 778 0040, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi Hallinto- ja henkilöstöpäällikkö Heidi Huldén puh. 044 778 0229, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Ikola-Norrbacka Rinna
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää: 1. Merkitä tiedoksi edellä selostetun vastauksen valtuustoaloitteeseen; 2. esittää valtuustolle, että se päättää merkitä tiedoksi edellä selostetun vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

KVALT 15.12.2025 § 88
578/00.01.03/2025

Valmistelija	Hallintoassistentti Veeti Varis puh. 044 778 0040, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi Hallinto- ja henkilöstöpäällikkö Heidi Huldén puh. 044 778 0229, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää merkitä tiedoksi edellä selostetun vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

